

**ALGEMEEN VLAAMSCH HOOGSTUDENTENVERBOND (AVHV)**, op 4 april 1919 te Leuven opgericht door toedoen van Leuvense en Gentse studentenleiders, waaronder verscheidene oud-strijders van 1914-'18.

De grote betekenis van het AVHV lag hierin, dat het als eerste overkoepelende organisatie namens de gehele Vlaamse studentenschap met gezag kon optreden. Zijn eerste proclamatie begint aldus: „Het Algemeen Vlaamsch Hoogstudenten Verbond is gesticht. Al de Vlaamschgezinde hoogstu-

denten van alle hoogeschoolen en hogere onderwijsgestichten, welke politieke opinie ze ook toegedaan zijn, hebben één Verbond gesloten op de grondslagen van Godsvrede." Met dit laatste werd volstrekte neutraliteit bedoeld inzake godsdienst en partijpolitiek. Deze houding bracht voor de eerste maal een toenadering en een vruchtbare samenwerking tot stand tussen de vrijzinnige studenten van Brussel en de katholieke studenten van Leuven. De eerste voorzitter was Hilaire Gravez. Het AVHV groepeerde dadelijk verscheidene takken: Leuven, Gent, Brussel, Luik en Antwerpen; in 1921 kwam daar nog de tak Kuregem (Veeartsenijschool) bij.

Het AVHV heeft gedurende meer dan tien jaren de Vlaamse studenten een principiële Vlaams-nationale gedragslijn voorgehouden en de standpunten van de Vlaamse studentengemeenschap met klem van redenen bekendgemaakt in Vlaanderen en daarbuiten. Het nam van zijn oprichting af op Vlaams gebied, een strijdbare houding aan. In 1926 sprak het zich in artikel 3 van zijn wet uit voor „de volledige ontvoogding en zelfstandigheid van Vlaanderen". Hierbij werd geen enkele mogelijkheid: federaal België, staat Vlaanderen, Groot-Nederland, speciaal bedoeld noch uitgesloten. Op het Grootnederlandse standpunt werd evenwel hoe langer hoe meer de nadruk gelegd. In zijn eerste motie van juli 1919 maakte het AVHV zijn standpunt inzake de Universiteit te Gent bekend: er is maar één aanvaardbare oplossing, nl. de volledige vernederlandsing van deze universiteit. Onder de leu's Gent of niets werd dit standpunt in de loop der volgende jaren met hardnekkigheid verdedigd. Het AVHV bestreed het plan-Destrée (halve splitsing) in 1921, de mogelijkheid tot oprichting van een Vlaamse universiteit te Antwerpen in 1922 en vooral de Nolf-wet (de Half-en-Nolf-universiteit) in 1923; het riep de boycot van de zogenaamde Vlaamse (tweetalige) afdelingen uit en oogstte daarbij een opmerkelijk succes bij de stu-



*Bestuur van het AVHV - tak Gent; van links naar rechts:  
W.L.M. Melis, L. Asaert, Y. van Snick, M.J. Bouchery, Z. Wagon, O. Sabbe en R. Cornelis.*

denten en de Vlaamse openbare mening. Het AVHV eiste reeds in februari 1921 volledige amnestie en zette in 1923, na de vrijlating van dr. A. Jacob, een amnestie-actie in. Het ageerde ook tegen de maatregel waarbij aan de oud-studenten van de Universiteit te Gent in 1916-'18 de toegang tot het hoger onderwijs werd ontzegd. Toen hoogleraren om hun Vlaamsgezindheid door de overheid ter verantwoording werden geroepen (zoals prof. Frans Daels in 1922), sprong het AVHV voor hen in de bres.

Een andere verdienste van het AVHV was het hervatten en jarenlang in stand houden van de betrekkingen met de Nederlandse studentenorganisaties en het organiseren met hen van de Grootnederlandse studentencongressen. De samenwerking gebeurde eerst met het Algemeen Nederlandsch Studentenverbond (ANSV), tot in 1922 het Dietsch Studentenverbond (DSV) werd opgericht, met afdelingen aan elke universiteit in Nederland en Vlaanderen; elke tak van het AVHV werd een afdeling van het DSV. De plaatselijke afdelingen werden belast met de organisatie van de Grootnederlandsche, later Dietsche, Studentencongressen, die afwisselend in Vlaanderen (Leuven of Gent) en in een Nederlandse universiteitsstad gehouden werden.

Het AVHV deed herhaalde pogingen om opgenomen te worden in de Confédération internationale des étudiants (CIE) en eiste dat deze organisatie niet de staten doch de volksgemeenschappen zou erkennen. Op het congres van de CIE, in 1930 te Brussel gehouden, werd door de zorg van het AVHV aan alle deelnemers een viertalige brochure uitgedeeld, getiteld: Vlaanderens nood aan zelfstandigheid – Flanders claim for autonomy. Deze uitgave vond heel wat weerklank in het buitenland. Alle verzoeken om aansluiting van het AVHV werden door de CIE afgewezen en ook de Fédération universitaire pour la Société des Nations (FUI) weigerde het AVHV op te nemen. De tegenwerking van de Union nationale des étudiants de Belgique (UNEB), die de uitsluitende vertegenwoordiging van België voor zich opeiste, was hieraan niet vreemd. Het AVHV bracht ook verbindingen tot stand met nationalistische en minderheidsbewegingen in het buitenland; het organiseerde in 1925 een optreden te Brussel, Gent en Leuven van de leiders van de Bretonse beweging en zond in 1927 een afvaardiging naar het congres van de Bretonse nationalistes te Rospenden.

In 1932 ontstonden in het AVHV, zoals in verscheidene Vlaamse organisaties, spanningen ingevolge de verschillende opvattingen inzake de Vlaams-nationale strijd. Het hoofdbestuur van het AVHV publiceerde op 30 april 1932 een uitvoerige verklaring waarin het de doelstelling van het AVHV als volgt formuleerde: „In Vlaanderen het nationaal Nederlandsch voelen te ontwikkelen en onder alle dragers der Nederlandsche beschaving het saamhorigheidsgevoel trachten te versterken ten einde gemeenschappelijk deze beschaving te dienen, te verbreiden en te waarborgen door de politieke eenmaking van de Nederlandsche volksgemeenschap”. Wegens aanvallen op hun persoon stelden J. Custers, voorzitter, en J. Vermeulen, ondervoorzitter, hun functie ter beschikking. Er werd geen nieuw hoofdbestuur meer gekozen en



in feite hield het AVHV op te bestaan. Het zou tot december 1938 duren, voordat opnieuw een overkoepelende organisatie werd opgericht, nl. de Vereniging der Vlaamse Studenten (VVS).

De voorzitters van het AVHV waren: Hilaire Gravez (1919), Albrecht Pil (1919-'20), Frans Strubbe (1920-'21), Dries de Vos (1921-'22), Jos Vermeulen (1922-'23), Gerard Iserbyt (1923-'24), Paul Beeckman (1924-'25), Roger Soenen (1925-'26), Pol van Houteghem (1926-'27), Geert de Rycker (1927-'28), Frans Wildiers (1928-'29) en Jos Custers (1929-'32).

LITERATUUR: J. Vermeulen, *Geschiedkundig Overzicht van de werking van het Algemeen Vlaamsch Hoogstudentenverbond sinds zijn ontstaan in 1919 tot de viering van het II<sup>e</sup> Lustrum 1929* (1929); - *Dietsch Studentenverbond. Jaarboek 1929-'30* (1930); - *Verklaring van het Hoofdbestuur van het AVHV*, in *Ons Leven*, jg. 43 (13 juni 1931); - *Verklaring van het Hoofdbestuur van het AVHV*, in *Ons Leven*, jg. 44 (20 juni 1932).